

A decorative border consisting of a repeating pattern of colorful balloons (blue, pink, orange) tied with black ribbons, framing the entire page.

Родинне СВЯТО

*«Весна пробуджує
природу, весна
пробуджує серця»*

*Підготувала і провела
вчитель початкових класів
Блажівської ЗОШ І-ІІІ ступенів
Степанча Наталія Іванівна*

Під мелодію пісні заходять учні з квітами в руках.

Учитель.

Шановні гості, любі діти!
Дозвольте вам оповістити,
Що готувались ми завзято
Зустріти тут родинне свято.
Скільки у сонечка тепла на всіх,
Стільки у нас розваг і утіх.
Свято добрим вийти зможе,
Якщо кожен допоможе.

Звучить пісня «Світ казки» на слова та музику Наталії Май

1-й учень

Сьогодні привітати щиро хочемо
Ми любих мам із Днем весни!
І побажати щиро хочемо,
Щоб завжди гарними були!

2-й учень

Щоб не сивіло у вас волосся
і щоб не морщилось чоло,
щоб вам, кохані наші мами,
У всьому й завжди повезло.

3-й учень

Щоб вас кохали наші тата
І дарували квіти вам,
Немає ж бо у всьому світі
Жінок чарівніших за мам.

4-й учень

Спасибі, спасибі мами,
Що ви тут сьогодні з нами,
До вас – наше перше слово:
Мами, будьте всі здорові!

5-й учень

Спасибі, що нас так смачно годували,
Що нас так пильно доглядали
Що не стуляючи очей,
Не досипали ви ночей.

6-й учень

Спасибі вам і за роботу,
За руки ваші і турботу,
За те, що кожен день і час
Ви турбуєтесь про нас.

7-й учень

За доброту, за ніжність до нас
Ми дуже вдячні вам в цей час,
От тому вся дівтора
Бажає мамам всі добра!

8-й учень

Хоча не раз ми скажем прямо-
Бувало сумували мами.
То ми сьогодні просим вас:
«Пробачте, любі мами, нас!»

9-й учень

Мами наші любі, мами наші милі
Дуже любим вас,
За все найкраще у житті,
За милі руки золоті,
За ваші лагідні серця
Ми всі вам вдячні без кінця!

*Звучить пісня «Веселка», слова та музика Наталії Май
Учні вручають подарунки мамам.*

10-й учень

З радісним святом вітаємо
Й наших бабусь дорогих.
Від щирого серця бажаємо
Здоров'я міцного, щастя великого всім!

11-й учень

Дорога бабусю, люба ти моя,
Це для тебе сонечко лагідно сія.
Дай погладжу рученьки натруджені твої
В щічки поцілую лагідні такі.

12-й учень

Не сумуй дорогенька,
Що піввіку прожито,
Що на скроні лягла сивина.
Ти для мене найдорожча у світі,
Ти для мене як сонце одна.

13-й учень

Цілую бабусині втомлені руки
Що знали в житті і любов, і розлуки,
Що вміють такий смачний хліб випікати
І людям добро завжди дарувати.

14-й учень

Бабусю, дай руки твої поцілую,
За шийку тебе обійму, і щічки погладжу.
Ти знаєш, бабусю,
Як сильно тебе я люблю.

15-й учень

Милі наші бабусі, матусі!
Ми вам шану складаєм,
І признатися мусим,
Що без вас нас немає.
Ви, нас рідні зростили,
Нам життя дарували,
І безмежно любили,
Від біди захищали.

16-й учень

Тож сьогодні ми хочемо
Вам спасибі сказати
За недоспані ночі, за тривоги багаті.
Низький уклін вам, наші милі, рідні,
Дорогі матусі і бабусі!

17-й учень

ми всіх гостей вітаємо
І шлем палкий привіт
Щастячка бажаєм на багато літ.
Хай у вас і в нас все буде гаразд,
Щоб ви і ми щасливі були.

Учитель. Дорогі бабусі! У своєму житті ви не часто отримували подяки та нагороди за свою роботу. І ваші онуки вирішили встановити нагороду для кожної бабусі. Прийміть від них велике спасибі й медалі.

Учні вручають медалі бабусям.

Звучить пісня « Цьом, цьом, мама...», слова та музика Наталії Май

Учитель

А тепер тихенько всі сідаємо.
Казці щиро двері відчиняємо...
Не на морі-океані
Не на острові Буяні,
У звичайному селі,
Що Блажевом нарекли,
Баба з дідом проживали,
Курку Рябу вони мали.

Інсценізація казки «Курочка Ряба»

Баба. Агов, старий, скоріш прокинись!

Дід.

Чого шумиш? Бабай приснився?
Вовків побачила, чи що,

Чи зранку ми ідем в кіно?

Баба.

От дивись, що я знайшла:
Курка нам яйце знайшла.

Дід

З глузду з'їхала стара.
Яке яйце? Нам спать пора!

Баба

Так яйце - то не просте,
А воно то золоте.

Дід

Золоте? Насправді. мила,
От тепер ми заживем щасливо!

Баба

Бач, дивись, як жар, горить.

Дід. Очі нам не осліпить?

Баба. От дива, так це дива!

Дід. Сховай далі від гріха!

Стук у двері.

Баба.

Бач. сусідів, як назло,
Ненароком принесло.

Дід.

Ти, стара, відкрий засов.
Хто це нас тривожить знов?

Під музику з'являються сороки.

Сороки.

Ми сороки-білобоки.
Вертимося на всі боки.
Швидко по селу літаємо,
Новини всі ми позбираємо.
Якось в Блажівській школі побували.

От послушайте як нас порозважали.

Смішинки

1. – Оленко. чому ти не причесана?
- Бабуся не встигла причесати.
- А черевики чому брудні?
- Мама не почистила.
- А гудхика чому немає?
- То вже я винна. Забула нагадати мамі, щоб пришила.

2. – Та й набрид же своїм плпчем
Ти мені, Петрусю.
Це не вам я, мамо, плачу.
- А кому? – Бабусі.

3. – Тату! – вигукнув Степан, -
Купи мені барабан.
- Та у нашій синку, хаті
Шуму й так уже багато.
Я на ньому буду грати,
- Коли ляжете ви спати.

Дід.

За те, що нас розвеселили,
Сваритись більше нема сили,
Бо там де сміх – біда тікає.
Лишайтеся з нами - місьць хватає.

Учитель. Повчимося любити один одного, говорити пестливі слова, дарувати частинку свого серця своїм рідним? Нам допоможуть конкурси, ігри.

Конкурси

1. Зустріч.

Дитина й мама йдуть назустріч один одному, промовляючи з кожним кроком ласкаве слово. Зустрілися. Стають спинами. Учитель ставить запитання.

Спочатку відповідає дитина кивком голови « так» чи «ні».. Після цього вголос відповідає мати.

- Чи любить ваша дитина манну кашу?
- Чи миє посуд ваша дитина?
- Чи любить ваша дитина чистити зуби?
- Чи любить читати?
- Чи подобається навчатися їй у школі?

2. Впізнати мамин голос.

Дитині зав'язують очі. Кілька жінок із залу, в тому числі і матуся, по черзі кличуть її. Дитина відгадує мамин голос.

3. Хто швидше?

Хто швидше – хлопці чи дівчата – стануть в коло біля двох мам?

Учитель. Де злагода в сімействі, де мир і тиша, блаженні там люди, щаслива сторона. Тож бажаємо всім родинам щастя!

Наш дідусь з бабусею давно вже на всіх чекають.

Дід.

Правда бабцю, не скупись,
Нумо, швидше ти зберись,
Колобка чи що спечи,
По сусікам поскреби,
Та чайку нагрій скоріше,-
Буде всім нам веселіше!

Баба.

Зовсім з глузду з'їхав дід!
Харчів в хаті простив й слід.
Колобка на днях пекла,
Так утік він із двора.
Ковбаса була на полках,
А тепер там виють вовки.
Віддала її онуку,
Щоб з нею гриз граніт науки.
Тільки курка – її видно,
Так і та бач не потрібна.

Дід.

Кажеш, бабцю, дуже ловко.
Але знаю, ти - хитрунка!
Годі вже яйце давай.
Нумо мухою в сарай!

Баба.

Ти не злися, не кричи.
Казани гримлять в печі.
Ось упала в мене скалка,
Вже достанеться мені!

Дід.

Я господар тут чи ні?

Баба.

Ох яєчко покотилось,
Покотилось і розбилось,

І шкарлупок не лишилось,
Все воно кудись поділось!

Дід.

Так чого ми затужили?
Від чудес одна біда!
Жити будем так як жили;
Бачиш, у нас яка сім'я!
Ми із м'яти чай заварим,
За стіл всіх вас позвемо,
Веселитися заставим,
Дружно час проведемо!

Баба.

Всіх, хто нас чує, хто нас знає.
Ми з Днем весни й краси вітаєм!
Бажаєм щастя всім родинам,
Здоров'я, злагоди і миру.
А зараз вас ми привітаємо,
В дарунок пісню заспіваємо.

*Звучить пісня «Золота зіронька», слова та музика Наталії Май
Діти вручають гостям зірочки з написами щастя, любов, здоров'я,
мир, злагода, дружба, кохання.*

**Вчитель початкових класів
Блажівської ЗОШ І-ІІІ ступенів
Рокитнівського району
Рівненської області
Степанча Н.І.**

Тема уроку: Євген Гуцало "Перебите крило"

Мета:

навчальна: удосконалювати в учнів навички читання, вчити їх розуміти і аналізувати прочитаний текст, добирати заголовки до частин тексту, визначати стан головного героя, співпереживати з ним;

розвивальна: розвивати зв'язне мовлення, збагачувати словниковий запас учнів;

виховна: виховувати у дітей турботливе ставлення до птахів, відповідальність за свої вчинки;

Обладнання: підручники, читайлики, ілюстрації і сюжетні малюнки, таблиці, картки, роздатковий матеріал, сигнальні картки різних видів робіт.

Тип уроку: комбінований.

ХІД УРОКУ:

І. Вступ:

Продзвенів уже дзвінок, час почати наш урок (дзвенить дзвіночок).

Сьогодні до нас на урок завітали гості, то ж поверніться, привітайтеся, подаруйте їм свої посмішки і тихесенько сідайте. Який девіз наших уроків читання: "Хто багато читає - той багато знає, Хто швидко читає - той багато зробити встигає"

II. Перший етап "До читання"

1. Дітки, як артисти розспівуються, так і ми зробимо невеличку розминку для нашого ротика, щоб він був слухняний при читанні.

Перед вами таблички, візьміть, будь-ласка, рамочки і починаємо першу вправу (добавляємо літеру А, У, Е).

2. Чистомовки (вивішую таблицю)

Ля-Ля-Ля - лелечина сі... (лелек дружна...)

До-До-До - житло птахів гні...

Тя-Тя-Тя - є тільки тут жи...

Іть-Іть-Іть - лелек лю... (бережіть)

3. Скоромовка (П Ш Б - повільно, швидко, "блискавка")

Летіла лелека, заклекотіла до лелеченят:

лелеченята, лелеченята! Летіть на луки

лупооких пуголовків в калюжі ловити.

(Робота над скоромовкою: чітке читання вчителем - читання хором - повтор 1-2 учнями).

4. Яке слово щойно ви найчастіше повторювали? (лелека). Сьогодні в наш клас, повертаючись з теплих країв, залетів лелеченька, бо почув мабуть, що саме про нього йтиме розмова на уроці (вивішую малюнок лелеки). До речі лелеки зимують аж в Африці, а лелече гніздо може сягати від 40 сантиметрів до 2 метрів.

Перевірка домашнього завдання.

5. Над яким твором ми працювали на минулому уроці? Хто автор цього твору? Яке завдання було додому? (Читати оповідання "Перебите крило", частина перша і друга, ознайомитися з біографією автора). Хто нагадає короткі біографічні дані про Євгена Гуцало? (1-2 учні).

Народився Євген Гуцало в с. Старий Животів, що на Вінничині, в сім'ї вчителів. Батько викладав українську мову і літературу, а мати - хімію). Мабуть і тому малий Євген отримав від батьків велику любов до рідного слова. Перші спроби пера у хлопчика були в 3-4 класі. Одного разу написавши твір, батько хлопчикові сказав: "Ти оце звідки списав?". Подорослішавши хлопець став журналістом, а згодом і письменником.

6. Дітки, може хтось пригадає легенду, яку я вам розповідала на минулому уроці про лелек?

Легенда.

Одного разу Бог зібрав усе гаддя (змій, жаб, мишей, ящірок) із землі у велекий мішок і велів віднести його одному чоловікові до болота та втопити там. Але дорогою не можна було ні в якому разі відкривати мішок. Чоловік відніс мішка, але ж кортить подивитися всередину. Розв'язав він мішок, а

звідти як полізуть всякі гади, кинувся він збирати, але де там! Розгніваний Бог взяв і перетворив чоловіка в лелеку і сказав до тих пір збирати жаб та змії, поки не визбирає все і не пройдуть чари. Тому, то лелека і скучає за людьми і селиться поблизу осель.

В народі існує, діти, багато повір'їв про лелек. Чи знаєте ви якісь з них? Повір'я:

- Якщо комусь в селі першим доведеться побачити весняну лелеку і тричі присісти, прикривши ноги, то й протягом року не хворітиме і буде щасливим.

- За давніми повір'ями вважалося, що лелека приносить у дзьобі немовлятко.

До якого жанру відноситься твір "Перебите крило"? (оповідання).

- Який головний герой оповідання "Перебите крило"? (Дениско)
- Знайдіть і зачитайте епізод у тексті, як одного ранку Дениско надзвичайно зрадив?

- То чому ж він так зрадив? (прилетів лелека)

- Дітки, а чи тільки Дениско зрадив прильоту лелек? (Так, чому?)

Знайдіть в тексті як по іншому називали лелек? (боцюн, лелька).

- А як в народі називають цих птахів? (бусол, черногуз, бузьок, гайстер).

- А які ще дійові особи є в оповіданні? (Олег Кочемас)

- Хто цей хлопчик? (сусід).

Діти, зачитайте діалог між Дениском і його сусідом Олегом (читання в особах: автор, Дениско, Олег).

- Чи радів боцюнам на Денисковій хаті Олег? (ні).

Чому? (заздрив, оскільки на його хаті лелеки не поселилися).

- Діти, а це хороша риса - заздрість? (ні, добра, чуйна, щира людина завжди порадіє за своїх друзів і товаришів).

Самостійна робота на сторінці читайлика

1. Які рядки тексту можуть бути підписом до малюнка? (лелеки безпечно ступнули до колеса...).

2. Закресли всі літери Ф, Н, З, У, І. Прочитай і запиши прислів'я.

ДЗЕНУЛЕФІЛЕЗКАНУВОФІДИЗТЬСЯНУТАІМУЩАН

ІСТЯФРОЗУДИНІТЬСЯФ

ДЕ ЛЕЛЕКА ВОДИТЬСЯ ТАМ ЩАСТЯ РОДИТЬСЯ

- Хто вже зумів прочитати прислів'я?

- Підніміть руки, хто записав теж таке прислів'я?

- То як ви розумієте його? Я бачу ви добре готувалися до домашнього завдання, тому отримали оцінки ...

Фізкультхвилинка

Он лелеки прилетіли

На лужок тихенько сіли,

Посиділи, поклювали,

На нозі одній стояли.

Покрутились, дружно встали

І за парти посідали.

III. Другий етап «В ході читання»

А чи виникла у вас зацікавленість як же розвивались події далі?

Сьогодні ми на уроці будемо продовжувати роботу над твором Євгена

Гуцало

"Перебите крило"

Будемо читати 3,4 частини оповідання.

Вивішую тему уроку Євген Гуцало «Перебите крило»

1. Словникова робота (таблиця).

В тексті нам зустрінуться нові слова, значення яких ми зараз з'ясуємо.

Оддалік Попідростали Угледів Напружились Причілок Торжествував

Насупившись Виправдовуватись

• Яке слово може бути синонімом до слова "оддалік" ? (неподалік, далеченько)

• А синонім до слова "угледів" ? (побачив)

• Можливо хтось знає з вас значення слова "причілок" (бокова стінка будинку)

2. Читання тексту вчителем (3 частина).

Приготувалися для слухання тексту (ручки за спинкою). Звучить класична музика.

• Яка подія сталася в лелечиній сім'ї? (народилися малята).

3. Перевірка сприйняття 3 частин тексту

- Кого він називає боцюном, а кого лелькою? (лелька - вона - мати - жіночого роду), (боцюн - він - батько - чоловічого роду).
- Чи зажило крило у лельки? (так, у лельки зажило крило і вона почала літати)
- Які рядки свідчать про лелечину вірність і турботу один за одного?
- Я вам запропоную декілька заголовків до четвертої частини. Ваше завдання вибрати найбільш влучний (Рана загоїлася, Небезпека минула, Крило загоїлося, Лелька літає).

IV. Третій етап «Після читання»

Перечитуючи 3 частину ("Злива", "Дощик", "Сонечко") зверніть увагу як автор називає лелечиних діток (лелеченята).

Музика (Впізнай за музичним уривком частину твору).

- При читання якої частин ви найбільше хвилювалися?

V. Підсумкове слово вчителя

Молодці, ви сьогодні гарно працювали, оцінки отримують ...

Наше з вами завдання, діти, турботливо і бережливо ставитися до птахів, їх малят, і не завдавати їм шкоди. Адже із-за необачного ставлення до птахів їх на планеті стає все менше. До речі, такий птах, як лелека чорний, занесений до Червоної книги.

VI. Домашнє завдання

Наше віконечко в завтрашній день відчиняється:

читати виразно 3 і 4 частини (сторінка 74-76), скласти лист-звернення героям твору Дениску (1 варіант) та Олегу (2 варіант).

